

Dominica quarta post octa. epipha

propter decem iustos si tibi inuenerit fuissent. Multo magis poterit propter sancta opera vigilias et orationes bonorum multorum. Ad id etiam exemplum in euangelio. Nam apostoli suscitauerunt ipsum de peccatis et dicentes. Domine salua nos. ad quorum precamina ipsos et omnes in nauis saluauit. Rogemur ergo ipsum ut det etc.

Dñica quarta post octauas epiphanie Sermo sup euangelio.

Simile factū ē re

gnū celoz boi q̄ seminauit bonū semē in agro suo Matth. xij. et in euangelio bodierno. L. Lbarissimi x̄ps dñs sepius in euāgelio regnū celoz terrenis rebz cōpauit et alibi similitudine fm Grego. Jō ut et his q̄ anim⁹ nouit surgat ad incognita q̄ non nouit. et exēplo uisibiliū ad inuisibilia rapiat. ut ergo discam⁹ quō regnū celoz cognoscere et adipiscere ualeam⁹: audiamus euāgelium.

Textus.

In illo tpe dixit iesus discipulis suis pabolā hāc. Simile factū est regnū celoz boi q̄ seminauit bonū semē in agro suo. Lū autē dormirēt homines uenit inimic⁹ eius et su p̄seminauit zyzania in medio tritici et abiit. Lū autē creuisset herba et fructū fecisset tūc apparuerūt et zyzania. Accedentes autē serui p̄stfamilias: dixerūt ei. Domine nōne bonū semē seminauit in agro tuo. vñ q̄ habet zyzania. Et ait illis. Inimic⁹ homo hoc fecit. Serui autē dixerūt ei. Uis imus et colligim⁹ ea. Et ait. Nō. ne forte colligētes zyzania et radice tūc eis simul et triticū. Simite utraq; crescere vsq; ad messes. Et in tpe messis dicā messozibz. Colligite primū zyzania et alligate ea in fasciculos ad cōburēdū. Triticū autē zgregare in horreū meū Matth. xij. In hoc sacro euangelio quō quidē x̄ps iesus locut⁹ est cū sederet secus mare et zgregate essent ad eū turbe multe. propter quō ascendit in nauiculā et ois turba stabat in litore: ac tūc locut⁹ est eis hec et multa in pabolis: si cut habet in Mattheo. Dicit autē Guil. q̄ hec historia fuit in mēse ap̄rili in kal. j. p̄mā die: hoc ē post annūciationis marie festū. viij. die. et anno x̄pi. xxxj. Uñ. p̄ sermōe isto p̄sequēdo in hoc sacro euāgelio tria mysteria p̄cipua notabim⁹.

Primū de tritici boni seminatōe.

Secūm de zyzanie diaboli intermixtiōe.

Tertiū de utriusq; finali recōditōe.

¶ Circa p̄mū d̄ tritici seminatōe quō dicit seminatū in agro querūt aliq̄. Primo quis sit iste hō. Ad quō rñdet Remig⁹ di. Regnū celoz hic appellat filij dei. q̄ ip̄e est beatitudo oim̄ beatorū in regno celesti. hoc regnū d̄ sile esse homi q̄ hō fact⁹ est d̄i filij q̄ seminauit bonū semē. J̄c q̄ sicut in celo latet gl̄ia deitatis: sic in hūanitate x̄pi latuit uere deitatis gl̄ia. J̄c. Secūdo quid designat in agro. Rñdet fm̄ doct. cōiter. q̄ designat p̄cipue duo. s. militās eccl̄ia et hūana aia.

q̄ sicut ager excolit multz laboribz et sudoribus sic x̄pus eccl̄iam et aiam excoluit laboribz multiplicis passiōis et sudore vsq; ad sanguinis s̄ effusione ut extirparet uicia tāq; in agro uerpēs et spinas pullulāres. et sic mūdaret sibi pplm̄ acceptabile. ut d̄ Titū. ij. Deniq; sicut uidem⁹ in agro crescūt plurima inuilia semina sine boim̄ labore. S; ut crecāt bona semina bon⁹ seminator tria facit. P̄mo apponit simū. Secūdo aperit terram arādo vel ligonifando. et sic seminat. Tertio irrigat. et sic crecere habēt semina bona cū labore boim̄. Sic x̄ps q̄si bon⁹ seminator facit in aia. et sic debet facere hō ut in eo crescant semina fructū salubriū. p̄ simi appositionē intellige agnitionē peccoz q̄ sūt fetida ut stercoza. Nec apponit x̄ps quādo inspirat aie ut recordet peccatoz. Item aperit p̄ p̄fessionez terra nostri cordis et irrigat p̄ lacrymaz effusione. et sic fructificat anima i labore penitētie. Unde hortamur p̄ iohannē baptistā Lu. iij. facite dignos fructus penitētie. Jā cū securis ad radicē arboris posita est: hoc est mors desiccās ex p̄senti uita. Uñ super hec Amb. dicit. Ue mihi si peccata nō desines uero. ue si penitentiā nō egero. quia securi ad radicē arboris posita est. et sic oim̄ arbor. i. homo nō facies fructū bonū excidet et in ignē mittetur eternū. Faciat ergo fructū qui potest gratie: q̄ debet penitētie. adest dñs qui fructū requirat. secūdos uiuificet. steriles damnet. Nec ille. ¶

Tertio querit quid significet in tritico. Rñdetur fm̄ Lyrā ac Ludolphū: aliosq;. q̄ significat fides uera et sanctitatis doctrina ad faciendū opera uirtutū p̄ que fructū uite eterne metemus i futuro. et sic etiā p̄ triticū significat homo bon⁹ in eccl̄ia existēs. Sed heu multi sūt christiani seminātes uicioz opa: qui tñ in futuro uolūt metere triticū uirtutū. Contra hōs Bp̄s Gal. vj. Nolite errare de⁹ nō irrideat. que cū seminauerit hō: hec et metet. Om̄ qui seminat in carne: de carne metet corrupciones. D̄ tu hō stulte peccator quō credis q̄ seminādo uirtū vel or̄deus ibi possis metere triticū. Sic in p̄posito. S; notandū est q̄ sicut dicit Pet⁹ de crescentijs. lib. iij. de rurali cōmodo. Triticū terrā arta. i. argillosam diligit et solutā medio criter. nimis autē solutā aut sabulosam refugit. in locis hūidis et ad sis degenerat. et in loliū cōmutatur. Spūaliter Triticū uirtutū plus diligit et fructificat in terra arta: hoc est in homie artam uia diuine charitatis et adhesionis eligente. Matth. v. j. Arta uia que ducit ad uitam. solutam autē tanq; sabulosam refugit. quia lata uia que ducit ad perditionē mult. ti ambulat per eam. ut ibides scribitur. Deniq; in locis hūidis degenerat: hoc est in carnalibz. Proinde per triticū merito significānt uirtutes scz humilitatis: pietatis: castitatis: sobrietatis: mititatis et patientie. charitatis et b̄mōi q̄ dñs iesus seminauit in agro eccl̄ie etc.

in agro aie. z sic bō virtuosus dicit esse triticum in agro ecclie seminatū. qz sicut ex tritico fit panis dulcis z sapidus dū terit vel molit. vñ a terē do triticū dicit s̄m Latholicō. sic ex xp̄iano con trico p̄ p̄niam vel tribulationē in aīrea ecclie et eius vñōis fit dulcis panis xp̄i in beatitudinez. Et tali etiā reficit xp̄s gaudio p̄ fructu sue passi onis. O xp̄iane discē pascere xp̄m dulciter i te p̄ fidē z v̄tutes. respue pascere diabolu p̄ vicia vt z tu pascaris in celo xp̄o.

Circa sc̄dm principale de zizanie p̄mixtiōe in hoc euāgelio plura notant

Prīmū de sup̄seminatōe zizanie

Sc̄dm de incremento simul cū semine

Tercū de collectiōis dilatiōe

Primo itaqz notat. s. q. sup̄seminata sunt tritico zizania qñ dicit sic. Lū aut̄ dormirēt hoies. Sup̄ q̄ Nīco. de Lyra i expositiōe morali dicit. Nec doz/ mitio sup̄ior negligentia circa custodiā gregis sui. s̄ est subditoz suoz. vel etiā negligentia cuius liber hominis circa custodiā p̄pe salutis significat. vñ itaqz em negligentia diabol⁹ explorat. z cum sic dormiūt hoies p̄ negligentia: seq̄t. tūc venit inimi cus. i. diabolus z sup̄seminat zizania viciōz. sc̄z z erroz multipliciū i ecclia vt patz Sz quō vel vnde vicia z errores significant p̄ zizania. Notā dū q̄ zizania habz septē p̄rietates ad significan dū septē vicia capitalia. Prīo em zizania habet vim inflatiuā z v̄tosam. ideoqz p̄ eaz significat sup̄bia q̄ habz inflare mēte. Sc̄do habz vim acutam. z sic significat auaricia. nā auari sunt acuti ad decipiēdū mētiēdo lingua z ope. ps. Sic nō uacula acuta fecisti dolū. s̄ dicit avaro. Tercio bz vim venenosam. z sic significat luxuriā. nā vena nū dulce apparz p̄mo gustui. s̄ gustatū fit ama rissimū ad mortē. sic luxuria vt dicit Bre. Nō/ mētanēū ē qd̄ delectat et nū qd̄ cruciat. Quarto habz vim p̄urbatiuā. s. capitiōis z rōis. z sic signi ficat irā. qz ira p̄urbat animū ne possit cernere ver. vt dicit Latho. z etiā Lipan⁹. Quito bz vim inebatiuā qz inducit ebrietatē z significat gulā. Sexto habz vim mortificatiuā. nā panē cui ad miscet inficit quē si q̄s in magna q̄ntitate come derit nō solū cū ledit sed etiā cū occidit. sic iuidia Job. v. Paruulū occidit iuidia. Septio habet vim saporis infectiuā: qz panē ispidū reddit cui admisceat. z significat accidiā cui desipit orō z v̄/ bū dī z oia sp̄ualia. vñ Bern. in q̄dā epla. Nihil adeo dulce delectabileqz poter̄ respire qd̄ n̄ spe/ cū p̄fert amaritudinis in ore accidiōsi hois. Und̄ patz q̄ merito p̄ zizania significant vicia. z i ec/ clētia significat p̄mixti hereticoz errores. qz sūt venenosī. p̄urbatiuī. deceptiuīqz sic zizania vt patz. P̄ Sc̄do i euāgelio dicit de zizanijs q̄ sil cū bono semine increuerūt. Lū inq̄t creuissz ber ba. s. p̄fectū fidei z fructū fecisset. s. boni operis qz fides sine opib⁹ mortua est Jaco. ij. tūc appa ruerūt z zizania. qz q̄nto hō crescit in xp̄i gratia

tanto magis cognoscit luce clari⁹ mente illumi nata queqz vicia z erroz picula i ecclia. Sic ex empli gratia videm⁹ q̄ in lumie radioz solis p̄ fenestra intratiū in domū etiā minimi puluisca li vident q̄ in vmbra z tenebris nō vident. Sic hō in gratia p̄ficiēs recognoscit etiā minora pec cata q̄ pctōz tāqz in tenebris viciōz. nō recogno scit. sed poti⁹ etiā in maiorib⁹ nō habz consciētiā vt in vlturis furtis zc. Querit hic quō in hoie vicia crescūt simul cū virtutib⁹ tanqz zizania cū tritico. Ad qd̄ rñ def ex dictis beati Grego. xxxij. mora. ca. lxxij. dicitis q̄ hostis nri malicia tāta arte se palliat vt plerūqz ante decepte mētis ocu los culpas v̄tutes fingat: vt inde q̄sqz q̄li expe cter p̄mia vnde dignus est eterna inuenire tormē ta. hec ille. Et q̄ patz q̄ sub specie virtutis vicia sepe pullulāt. z sic cū tritico zizania crescūt. Vt autē hec magis clarescāt. p̄sequamur p̄ singula vicia. Prīo q̄ppe zizania sup̄bie p̄miscet z cre scit simul cū tritico hūilitatis. qz vt dicit Aug⁹. Sepe hō de p̄ceptu glie in seip̄o varius gloriat que glia tāto est piculosior q̄nto sub specie sc̄ritas tis z religionis larēs pl⁹ decipit. hec Aug. x. con fessionū. Ideo Bern. Ter⁹ hūilis nō vult humi lis p̄dicari. O Exemplū de sancto Antho nio: cui quadā vice dū in cor venisset q̄ nullus monachozū ante eū in heremo deo seruauissz et ex hoc se sanctiorē extimasset voce de celo lapsa audiuit in somnis aliū se multo meliorem here mū incoluisse sc̄z Paulū primū heremita: z illū lū requisitū. Lūqz hora prandij adessz coruus eis duplicatū panis partē attulit. Lūqz Antho nius de hoc miraret: respōdit Paulus q̄ deus sibi omī die taliter cibū mistraret: z q̄ tunc p̄bes dam panis p̄pter hospite duplicasset. quis coz hunc panē diuideret et hūilitate defert Paul⁹ hospiti reputas cū digniorē. sed z Anthoni⁹ de/ fert seniori. Tandē vterqz manū apponunt et i equas partes panē diuidūt. Tandē cūz Antho nius ad cellā rediens propriā appropinquaret vidit angelos Pauli animā deferētes in celum et rediēs inuēit corpus pauli fletis genibus in modū orantis erectū et sic mortuū zc. Unde de cetero in humilitate Anthoni⁹ p̄fecit. Secūdo zizania auaricie crescit cū tritico pietatis q̄nto quis sub specie pietatis vt habeat vnde pau perib⁹ eroget v̄ cognatis aut qd̄ filijs post mor tem relinquat zc. vult auare sup̄flua congrega re z retinere quādoqz etiā ea que teneret restituz ere: quod est damnabile. Quia vt dicit Aug⁹. xiiij. q. vj. Si res. Peccatū nō remittitur nisi re stituatur ablatū. Tercio zizania luxurie per miscetur et crescit cum tritico charitatis: dū q̄s ex charitate p̄tendit ad aliquā personam affi ci propter illius p̄obitatē vel sanctitates aut v̄/ tuositatē relucēt. et sic se ei p̄ebet affabilem z fa miliare ad colloquia. ac p̄ hoc v̄sē libidinis in ficit vt dicit Aug⁹ de cohabitatiōe cleri. z multi

Dominica quarta post octa. epipha

Sic fit sepe in familiaritate ex tracta cōpā fini-
tate v'l adoprōe v'l amicaꝝ federatōe. Un̄ Aug.
li. de singularitate dericoꝝ dicit. Crede mihi ex-
prus loquor ep̄s sū nō mēior: multos de peste
nimie familiaritatis muliez cecidisse repperi q̄
erāt q̄si cedrus libani. z sic pater. Quarto 37/
zania. ire crescit cū tritico iusticie vel eq̄tatis. qn̄
scz zelo rectitudinis rabiē explet furoris aliquis
Un̄ Grego. xxxij. moral. ca. lxxiij. dicit. Plerūqz
in vltiscedis vitijs crudelitas agit et iusticia pu-
taf atqz imoderata ira iusti zeli meritū creditur

Quito 37zania gula crescit sub specie tritici ne-
cessitatis. z sic voluptas sub necessitate se palli-
at. vt dicit Grego. xxx. moral. Nā multi dicunt.
Si ieiunare vitā minuerē. Cōtra q̄s est sc̄ptura
Eccl̄i. xxxvij. di. Propter crapulā multi obierūt
Qui aut abstinēs est adijciet vitā. Dec ibi. R.

Exemplū ponit sanct⁹ Vincen. di. q. ab adaz
vsqz ad noe fere. M. cccc. z vltra annis nullus
hoim comedit carnes vel pisces s; solū fructus
aquā bibēdo. z sic viuebāt lōgo tpe vsqz ad nō/
gentos z vltra ānos. s. ppe mille. deinde post di-
luuū hoies ceperūt comedere carnes z pisces z
bibere vinū: sed nō nisi semel in die z in meridie
diei. z tūc facti sūt dies hois. ccc. annozū. vt patz
Gen̄. viij. Deinde tpe dauid inceperūt cenare. et
tūc diminuta est vita hois. iuxta illud Ps̄. Di-
es annoꝝ nostroz in ip̄s. lxx. annis. z paulatiz
pluries comedendo minuit adhuc plus vita.

Sexto 37zania inuidie crescit cū tritico gratie
diuinalis qn̄ q̄s gratiā habēs p̄dicatōis vel scie
z hmōi: inuidet alteri z simile gratiā habent vel
maiorē: eo q̄ sibi parificant p̄cedē. q̄ ip̄e possit
plus fructificare. z sic illos vilipēdūt vt ipsi sin-
gulares appareāt. z hoc est piculosū. qz Grego.
xxxij. moral. dicit. q̄ error q̄ vrus credit difficile
emendat. Lōsimilitē etiā h̄ acadit inf̄ artifices q̄
sui op⁹ meli⁹ reputāt q̄s alteri⁹. z inuidēt q̄ pl⁹
ad alios hoies zfluūt. Itē inter milites de victo-
rijs z hmōi. Septimo 37zania accidie crescit
z inserit tritico discretōis v'l māfuetudinis z mi-
titar. de q̄ Aug. li. de p̄fictu vitioꝝ z vrtutū dicit.
Accidia z ignauia dicit. si lectioni sc̄pturaz p̄ti-
mo insists oculoꝝ caliginē incurris. si idē sin-
ter lacrymas fuderis ip̄os etiā oculos amittē.
Hoc mō diabol⁹ locut⁹ fuit sc̄tē v̄gini clare dū
plurimū in oꝝionibus ploraret. Sed illa r̄ndit.
quō cec⁹ erit q̄ deū videbit. z sic demō zfus⁹ eua-
nuit. Itē Grego. xxxij. moral. dicit. Plerūqz dis-
soluta remissio q̄si māfuetudo ac pietas habet.
scz in accidiosis. z dū plus q̄s decet delinquentibz
tpaliter parat ad eīna supplicia crudelitē refuā-
tur. Nec ille. Ex his patz quō in hoibz cūctis 37za-
nia cū tritico ē pmixta. Tertio deniqz in euan-
gelio dicit. q̄ collectio 37zanie ē dilata vsqz ad mes-
ses. Accedēs inq̄t serui: h̄ est sc̄tē p̄ies q̄ sūt serui
di. q̄ p̄ oꝝionē diuinū zsilū q̄sierūt dicē. Dñe nō
ne boni s; te. Un̄ ḡbz 37zania. q̄s mirabant v̄n

in sc̄tē eccl̄ia tot mala vitioꝝ z heresū pullularēt
z ait illis. Inimic⁹ hō h̄ fecit. Diuinit⁹ em̄ sanct⁹
fuit reuelatū q̄ hoc fuit ope diaboli. S S
quō diabol⁹ dicit inimic⁹ hō cū nō sit hō: s; angel⁹
mal⁹. R̄ndet fm̄ Ludol. aliosqz doct. q̄ idō. qz
hoi z deo a p̄ncipio mūdi inimicat⁹ fuit z hoies
vicit. z sic ab euetū dicit inimic⁹ hō. Sicut ab affri-
ca dicit sc̄pio african⁹ q̄ affricā deuicit z inhabi-
tauit: sic diabol⁹ p̄ peccatū deuicit hōiem inha-
bitat. z sic tāqz ex ciuitate sua hō denoiaf. Itē q̄
diabol⁹ talia vitia suggerēs facit p̄ hoies z h̄ntē
tē. Itē v̄nū ab altero z cū alio denoiaf p̄t v̄nū
scz tāqz capitis. Nā sicut hō mal⁹ dicit diabol⁹: iux-
ta illud Job. vi. Un̄ ex vobis diabol⁹ ē ita dia-
bol⁹ dicit hō mal⁹ vel inimic⁹ eo q̄ cōicāt in ope
re malo. sicut caput z mēbra abinuicē denoiant
z qd̄ facit caput ipurat mēbris z ecōuerso. Un̄
Grego. omel. x. dicit. Lerte iniquoz oim caput
diabol⁹ est. z iniqui omēs sūt hui⁹ capitis mē-
bra zc. Ideo diabol⁹ dicit inimic⁹ hō. Sc̄qz. Di-
xerūt aut serui. Vis imus z colligim⁹. s. separā-
do malos a cōitate eccl̄ie p̄ excoicationē z puni-
tionē secularē: z ait. Nō. ne forte colligēs 37za-
nia zc. sinitē vtraqz crescere vsqz ad messes. i. vsqz
ad finē mūdi q̄ dicit messis. qz tūc omēs hoies sal-
te mortis et terra demetent. **I** Ecce ergo di-
pictas qua sic pmittit malos cū bonis viuere i
eccl̄ia z differt eoz exterminationē. Sed di. ta-
mē deus p̄cepit Exo. xxiij. di. Maleficos ne pati-
aris viuere. Et Ap̄lus. i. Cor. v. di. Auserte ma-
lū ex vobis ip̄s. R̄ndet s; Aug. Hiero. z Greg.
vt habet. xxiij. q. iij. per totū. q̄ qn̄ z vbi discerni
possunt boni a malis. z fieri potest sine scandā-
lo z sine lesione bonoz. z vbi periculū sc̄ismatis
nō timet. tūc mali z p̄cipue heretici extirpadi v̄n-
qz sunt z separadi ac iusticie seculari pmittendū
vt p̄ dignā mortē exterminent: ne totū corpus et
desse corumpat: als nō. Un̄ p̄dicta autoritas
Exo. z Apostoli intelligit de manifestis malis.
Sed dicta hui⁹ euangelij intelligēda sūt de am-
biguis fm̄ doctores. Ludol. et Lyrā in casu scz
quādo nō bene discernūt scz mali. vel quādo
iminet periculū maius: pura sc̄ismatis aut in-
terfectōis fidelū a fauoribz hereticoz zc. Tūc
pmittendū sūt p̄pter maius periculū cuitandū
z sic in hoc docemur p̄ occultoz maloz iudiciū
nobis nō vsurpemus: sed deo cōmittamus. Nā
z heretici oculi qui alios nō inducūt ad malū
tolerandi sunt. Docemur etiā q̄ ex sola suspitōe
hūana nemo damnet. nec cito sed discrete sentēs-
tia ferat p̄tra aliquē: sed z locus penitētie detur.
quia q̄ bodie malus est vel qui errat forte cras
cōuerret: vt hec August. dicit in glōsa euangelij.
Quare autē mali cū bōis in sc̄tē eccl̄ia a bōiue
re pmittunt diu z nō statim in infernū deiciunt
causa breuitatis hec p̄trāse z alio sermōe dicā.

U Circa tertiu de finali recōditōe vel collo-
catōe vtriusqz satis patz in euangelio ip̄o vbi dicit

ps. In tpe messis .i. iudicij finalis dicā messorij
bus .i. angelis. Colligite p̄mū zyzania zc. Nam
ibidē scz Martb. xij. xps exponē. dicit. qz mes-
sores angelos sūt z in zsumatōe seculi mittet fili⁹
bois angelos suos. s. p̄ q̄s iudicia ererct in bo-
nos z in malos z colligēt inq̄t de regno eius oia
scādala. z oēs q̄ opant inq̄tate z mīr. e. in ca. ig.
ibi erit flet. z st. zc. Ubi tria p̄cipua futura notāf.

Primo maloz sepacio.
Secdo coz pene multiplicatio.
Tertio bonoz locū datio.

Primo sepacio: cū d̄r. Colligite p̄mū zyzania ea
sepando de medio iustoz z etiā a visioe dei exclu-
den. iuxta illud Esa. xxyj. Tollat impi⁹ ne vide-
at gloriā dei. O quācum hoc est malū. Dicit em̄
Lxxij. qz oēs penas bec p̄cellit. z q̄si nil sunt alie
respectu ei⁹ vīz pene caritē visiois dei q̄ est pes
na essentialis. X Secdo notāf maloz pene
multiplicatio. z p̄ma pena corū d̄e erit alligatio

Jō d̄r. Alligate eos. s. vt nūq̄ possint exire de in-
ferno. nec vnq̄ possint se mouere pro refrigerio
aut zsolatiōe de latere in lat⁹ vl de loco ad locū
Nā Martb. xxij. scribit. Ligatis manib⁹ z pedi-
bus mittite eū in re. exte. zc. Itē Job. In inferno
nulla redēptio. z sic nullū refrigeriū zsolatiōis.

Secda erit acerbissimū ardoris. iō addit. Ad cō-
burēdū. Tertia est flet⁹ z stridoris. qz in exposi-
tiōe addit. Ibi erit flet⁹ z stridor dentū. Quar-
ta erit horrēde ordinatōis in penis cōmēsurat⁹.
z hoc notāf cū interponit. In fasciculos inq̄t al-
ligate ea. Nā Grego. dic. Nimirū fasciculos ad cō-
burendū ligare est bos q̄ eterno igni tradēdi sūt
pares parib⁹ sociar. vt q̄s silis culpa inq̄nar.
par etiā pena zstringar. Nec ille. Logitemus q̄
quō ibi erūt fm̄ san. Uincē. Primo in vno fasci-
culo impatores. reges. p̄ncipesqz mali. Secdo i
alio erūt oēs ecclīasticī plati mali. Tertio mali
religiosi. Quar⁹ fascicul⁹ habebit malos iudi-
ces. aduocatos. notarios zc. Quintus malos p̄-
sbyteros z clericos. Sext⁹ supbos. Septim⁹ aua-
ros z vsurarios. latrōes. falsos mercatores. De-
cim⁹ luxuriosos. z sic d̄ alijs pctis. Tertio no-
tāf bonoz locū datio: cū d̄r. Triticū autē zgr. zc.

Uñ p̄mū gaudiū notāf: cū d̄r. Triticū. eo qz a
pctis z ab eozū penis sūt exēpti z liberati. Secd⁹
cū d̄r. Cōgregatē. qd̄ scz notat societate sanctorū
oim̄ aploz. martyz. p̄fessorz z alioz zc. Tertiu⁹
cū d̄r. In horreū meū. qd̄ notat p̄sentā xp̄i z b̄tē
trinitatis in celesti p̄tia. D̄ q̄ charissimī rogem⁹
christū zc.

Dñica eadē Sermo secūdus. s. de dei z operū
eius bonitate ac pietate: necnō z iusticia.

De mē nōne bo

nū semē seminasti in agro tuo. Uñ q̄
habet zyzania Martb. xij. z in euāge-
lio bodierno. A Sic dicit D̄yo. de angelica

hierarchia. z ep̄bi. j. celi. et Platonis in Ty. di-
ctū. Optimū ē optia facere. s. de⁹ ē optim⁹. qz es-
sentialit̄ bon⁹ a q̄ sūt oia alia bona. Jō ex natu-
ra diuie bonitatis ē qz sp̄ z in oib⁹ q̄ facit facit bo-
na. Uñ Ben. j. scribit. Vidit de⁹ cūta q̄ fecerat z
erāt valde bona. Hoc idē p̄bat h̄ euāgelij my-
stice: cū dicit. Sile ē regnū celoꝝ. h̄i. i. ipsi deo q̄
p nob ex sua bonitate z charitate imēsa fact⁹ est
hō q̄ seminauit bonū semē i agro. Sed qm̄ vt ait
Jsid. d̄ sūmo bo. c. ij. lib. j. Malū nō ē a dō cre-
atū: s. a diabolo inuētū. Jō d̄r qz inimic⁹ hō: h̄ ē
diabol⁹ supseminauit zyzania mltroz maloz. ita
qz serui dei sc̄i hoies admirarent de taz multīs
malis pullulantib⁹ in mūdo. z dicerēt deo. Dñe
nōne bonū semē seminasti in agro tuo. vñ q̄ has
bet zyzania. sic p̄t̄z in thēmate p̄cepto ex euāge-
lio. Proinde in sermōe isto de opoz dei bonitas
te z diaboli p̄uersitate tria mysteria notabim⁹
ex hoc ip̄o euāgelio eliciēda in q̄ notāf

Primo diuina bonitas in seminādo.

Secūdo diuina pietas in expectādo.

Tertio diuina eq̄tas in igne cōburēdo.

Circa p̄mū de diuina bonitate in seminādo: h̄ est
i opando. qz tria iuxta se posita mag⁹ elucescūt
vt dic̄ p̄bs. Jō de bonitate dei seminantis bona
opa. z de malicia diaboli supseminātis mala zyz-
anie simul. p̄sc̄q̄mur in h̄ articulo sermonis.

B Notandū q̄ bon⁹ de⁹ in ser agris semi-
nauit bonū semē. In q̄bus p̄ter sextū diabolus
supseminauit zyzania.

Primo in agro celesti.

Secdo in agro paradisi.

Tertio in agro hui⁹ mūdi.

Quarto in agro cordis hūani.

Quinto in agro ecclīastice fidei.

Sexto in agro h̄ginali.

Pr̄io de⁹ bon⁹ seminauit in agro celesti bonuz se-
mē tritici vīz angelicā creaturā creādo optimā
q̄ ad similitudinez tritici fuit alba p̄ oimodā puri-
tate z rubea p̄ charitate. Q. autē angeli i p̄ncipio
creatōis fuerint boni z puri. p̄bat mgr̄ li. ij. di. iij.
di. Nō ei potuit creator optim⁹ auctor mali eē. z
iō totū bonū erat qd̄ ex dō ip̄is. s. angel⁹ erat. z sic
p̄bat mgr̄ qz boni erāt oēs angeli qm̄ p̄mo facti
sūt: s. ea bonitate quā natura incipēs accepit.
Cui zsonat illd̄ Platonis i Ty. dictū. Optim⁹ ē
mūdi auctor i optimis natur⁹. p̄duct⁹. lōge ab eo
inuidia relegat. qz voluit. s. oib⁹ bona. Bonitas
q̄ppe di fuit causa factōis mūdi z originis oim̄
rez. Nec ibi. Deniqz qz angeli habuerūt charita-
tē p̄bat mgr̄ vbi s. di. Solet q̄ri vtrū angeli ali⁹
quā dei vel sui habuerūt dilectōz. Ad qd̄ dicit p̄t̄
qz naturalē habebāt dilectionē: vt memoriaz et
intellectū z ingeniū q̄ deū z se aliquatin⁹ dilige-
bant: p̄ quas tñ nō merebant. Nec ibi. Nui⁹ rō
fm̄ doct. qz radie meriti. s. gratia eis adhuc non
fuit addita. z ideo nō merebant. Patet q̄ qz de⁹
creādo in celo empyreo angelos omnes bonuz

Dominica quarta post octa. epipha

semē seminavit. S; ibi lucifer pnceps angeloꝝ qd p auersionē a deo facti sūt mali. supseminavit zyzania supbie. qz vt Isido. de sumo bono dicit. Postq̄ creat̄ est bon̄ eminentiā nature z pfunditatē sciētie ppendēs: in suū creatorē supbiuit i tantū: qd etiā se eq̄re ei p̄sumpsit di. Esa. xiiij. In celū ascendā sup̄ astra celi exaltabo solū meū z ero similis altissimo. Ubi p astra intelligit ceteros angelos. z p celū eq̄litate dei. q. d. Nulli vo/lo subesse: sed om̄ib; p̄esse. **L** S; quō peccare angel̄ potuit cū tā bon̄ creatus fuit q nulla alia creatura sic ad dei bonitātē z pfectionē ap/propinquat z in tā optimo loco scz in celo empyreo creatus fuit. R̄ndet̄ fm̄ doctores. qd liberū arbitriū habuit qd p tūc flecti potuit ad vtrūq; scz ad bonū vel ad malū. S; postq̄ p liberū arbitriū boni elegerūt bonū z subesse deo sic cōfirmati sūt in bono q nūq; possūt flecti ad malū. z mali sic sūt obstinati in malo q nunq; possūt velle bonū. Uñ hoc modo p̄dicto diabolus supseminavit zyzania in celo qñ p̄suasit angelis tā/le suā supbiā z multi illoꝝ p̄sentientes z adherē. ceciderūt z pierūt p̄ter cū illo p supbiā. Nā scri/pt̄ Eccl̄. xiiij. Qui cōicauerit supbo induet superbiā. **O** ḡm̄ hō q supbis quō speras in celū ascendere cū etiā angeli in celo creati p supbiā ide corruerūt. **S**cd̄o in agro padisi scz terrestris de bon̄ semiauit bonū semē. i. hūanā naturā quā quidē locauit in padisi delitiā z tāq; triticus qd est albi intus z ruberū exteri. qz hō creatus est i innocētie puritate: z charitatē habuit rubedinē. vt em̄ Aug. dicit. Adā p̄dita charitate quā p̄bauit malus fact̄ est. Nec ille in quadā omel̄.

D Idē q; Aug. p̄tra Julianū in respōsiōib; dicit sic. Quid est hō nisi bonū opus dei z nobilē semē. Nec ille. Nobile inq; semē quia hō p̄us maximis bonis nobilitat̄ a deo extitit tāq; optimū op̄ dei ad similitudinē seminis tritici: vt de/clarat̄ ex plurib;. **P**rimo ex p̄ciositate. qz triticū ex terra p̄ducit̄ z nobilissimū est inter oia semia qbus cōter fructur hoies z nutriunt̄: ac etiā p̄ciosius est. Sic hō inter om̄es creaturas dei corporales fuit fact̄ ex terra z nobilissima z p̄ciosissima creatura: vt pote imagine dei z similitudinē i signata. **B**en̄. iij. Faciam̄ hoīem zc. **S**cd̄o ex loca/ litate. qz sicut triticū licet exterius in agro. i. se/ minaf̄: tñ ad loca rutiōra in horrea dñi dignio/ raq; castra p̄gregat̄ z locat̄. Sic hō licet ex limo terre extra padisuz sit a deo format̄. vt **B**en̄. ij. **L**zra narrat in agro damasceno: tñ in loco no/ bilissimo z tucissimo terrestr̄ padisi locat̄ fuit. hoc iō qd sciret se ad h̄ factū. vicz vt si se ad obediētiā p̄ditoris vinculo charitatē astringeret ad ce/ lestē padisum z angeloꝝ societate sine morte carnis trāsiret. sicut hec dicit **G**reg. Proinde sic dez us ordinant̄ qd adā z eua post exulatū p penitētiā tādē ad beatitudinē puenērūt. vt dicit **A**nsel. ij. li. **L**ur de hō. c. xvj. scz cū x̄ps̄ ascendit in celuz.

Tertio nobilitas hoīs p̄ter nobilit̄ exēplariā/ te. Nā panis tritici significat in sc̄ptura sapiam̄ diuinā. **E**cc̄. xv. Libauit illū panem vite z intellet̄. **E**t in h̄ euāgelio p̄ triticū vba sapie significant. S; adā h̄mōi sapia i padiso vt triticū bonū ple/ nus erat. qz dī noticiā z p̄ntiā q̄si iteriori aspira/ tiōe iugit̄ p̄tēlabat̄. nō i enigmate sic nos mō i via: s; p̄ oib; viatorib; cōib; excellēt̄. nec tñ ita excellēt̄ sic illi q sūt i p̄tia s; medio mō s; **L**bo. **I**tē adā p̄nouit fidē de x̄pi incarnatiōe fm̄ **L**bo. ij. ij. q. ij. ar. vij. vñ p̄bauit d̄ x̄po z eccl̄ia d. **N**oc nūcos ex ossib; zc. **D**e h̄ habet̄. iij. ser. lxx. **T**ertio sc̄iuit creaturas nā oib; noia iposuit **B**en̄. ij. **E**c ce q̄ p̄ter qd de hoies tāq; nobilit̄ triticū z optimū semiauit. s; diabol̄ zyzania supseminavit qñ hoīem decepit z ad inobediētiā induxit. z sic hec oia bona p̄dita hō amisit z misias hui⁹ vite ac mala pl̄ima icurrit vt p̄ter. **E**t his o tu xp̄iane aḡsce q̄ malū sic dō nō credere z nō obedire e/ p̄cept̄. **E**cce em̄ de eū p̄ceptū hōi dedit̄ ne de liḡ venito comederet. qz sic morte morerent̄. **D**iabol̄ dixit. Neq; moriemī. z diabolo eua credi/ dit ac vetitū comedit. **D**e q̄ **A**ug. li. iij. d̄ ciuit̄. di. c. xvij. **M**aḡ infidelitas fuit qd h̄bis diaboli p̄ credidit qd dī. tādē z adā comedit. z sic p̄ obediētiā oēs facti sum̄ filij ire. ecce oēs mori tenemur de necitate. **V**ide ḡo hō fallaciā diaboli. de qua **B**ern̄. exclamat̄ d. **O** diabole neq; vbi ē illō tuū neq; en oēs morimur zc. **N**eu q̄ sūt mō xp̄iāi q saltē ope p̄ credūt diabolo qd dō. qz nec cōmi/ natōes dī i sc̄ptur̄ factas curant. nec p̄cepta aut documēta: s; diaboli sequūt̄ ei obediēdo. **O** d̄s eñe qd ē h̄ qd pl̄ volūt hoies p̄ire cū diabolo in p̄ctis p̄seuerādo qz tecū iesu bone velint regnare obediēdo. **E** **T**ertio i agro hui⁹ mūdi semiauit mlt̄a bona semia. i. multitudinē z diuersi/ tatē creaturaz. ex q̄b; hō iſtrueret̄ ad coḡscēdū z ad amādū creatorē. q̄s qdē creaturas dedit̄ de/ ad vlt̄ hoim̄. iuxta illd̄ ps̄. **O**ia subieciſti s; p̄. o. z b. v. zc. **S**; diabol̄ supseminavit i mō toto zyzania. i. magnā discordiā. magnā fraudulētiā z magnā miseriā. **N**im̄z hoies marie discordāt litigāt z bellāt vt acq̄rāt bōa r̄palia z rez ac pos/ sessionū dñia. magnā etiā fraudulētiā iuicē facti/ unt cū q̄libet nitit̄ decipe altez. **U**ñ **P**rouer. x. **D**is emproz diē. malū ē malū ē. z cū f̄cesserit glo/ ria. suauis ē hōi panis mēdaciū. i. p̄ mēdaciū ac/ q̄sit̄. z postea i plebif os ei⁹ calculo. **N**ec ibi. h̄ ē rōnē d; reddere dō z puniet̄ igne. **N**ā s; **C**athol̄. **C**alcul̄ ē rō vlt̄ lapis ignit̄. **D**eniq; i mō semiauit diabol̄ hoib; magnā miseriā tā i nascēdo q̄ viuēdo ac tādē moriēdo. **U**ñ **A**ug. diē. **E**rḡ adā diabolo suadēt̄ laps̄ ē z d̄ padiso expulsus oēs dies ei⁹ pleni sūt miseria. z iō puer nascēs ploiat nōdū loquit̄ z statim p̄berat. z sic p̄ter. **Q**uar/ to in agro aie hūane de semiauit bonū semē. i. imaginē z similitudinē suā. **B**en̄. iij. **E**t semiauit m̄ ac gr̄az dona zc. **S**ed diabol̄ supseminavit

zizania ꝑcupie carnal. qz vt scribit Gen. viij. Se-
sus z cogitatio hūani cordis pni sunt ad malū
oim tēpe ab adoleſcētia sua. z sic semiauit semen
oim victoz. **F** Quito i agro ecclie de semis
nauit bonum semē. s. vbi dei vitat. doctne fidei
moz. z sacroz. Iste est ager empē ꝑcio sanguis
xpi i sepulturā pegrinoꝝ q̄ dicit̄ ē acheldemach
id ē ager sanguis xpi. **M**at. xxvij. Ad sepulturā
em̄ pegrinoꝝ esse dicit̄. qz sc̄i dei q̄ i corpe pegrinā
tur a dño i agro isto. s. fidei z vniois ecclie sepeli
unt vsqz ad mortē pseuerādo. z sic i agro aliq̄ se
mina sunt ad alimētū hoim z vice ꝑfuarōz. sic i
ecclia est sacm̄ eucharistie. alia sūt ꝑ medicina
faciēdar infirmoz curatōe. sic sacra alia s̄z i isto
agro diabolꝝ suplemiauit pessima semia zizani
ari. s. hereticā ꝑuitatē cū mlt̄ erroribz. sc̄inaticā
diuisione cū mlt̄ seditōibz. simoniacā ꝑlatōez
z hmōi mala. **S**exto in agro brē v̄gis marie
de semiauit ponēdo optimū sup oia v̄bū. i. fili
um suū efnū cū oi plētudie gr̄az z fructū ac do
noz spūsc̄i. ita qz diabolꝝ nūq̄ possz ibi aliq̄
malū semiare. **U**n̄ de dicit̄ eisdē Lan. iij. **T**ota
ꝑlca es ami. m. z ma. zc. Sicqz ꝑz qz de vicit di
abolū i seminādo bono. qz bonū fm̄ Dioñ. ē po
tētꝝ malo. nec diabolꝝ pōt tātū s̄z malo abūda
re q̄ntū de abūdat i bono. **U**oluit ḡ de sup abū
dātē suā bonitatē i v̄gie m̄se oñdere vt oēs pctō
res disc̄at ad eā recurrere tāqz ad m̄fēz b̄ z m̄i
sericordie vt canit ecclia. **D** ḡ pctōz. o peccat̄ res
coḡicetua pctā z sc̄ito qz diabolꝝ semiauit i te ta
lia vt pdat te eternalz. **A**ge ergo pniāz recurre ad
m̄fēz vt ꝑ eā er bōitate dei des gr̄a q̄ ꝑseqr̄ veniā
S Circa sc̄dm̄ de diuina pietate (z gl̄iaz
te i expectādo. qz sacm̄ euāge. dicit̄. qz de zizania
ꝑdicta diaboli ꝑmisit crescere sil̄ cuz tritico vsqz
ad messem. i. sinē mūdī. **Q**uerit ḡ cur oipotens
de ꝑatit̄ z ꝑmittit pctōzē z hereticū i ecclia diu
ti viure. **R**ō huiꝝ q̄stiois ē qz de bñ sc̄it qz ml̄
ti tales nō ꝑuertēt a pctis. **E**t qz regula gene
ral̄ theologie ē qz pctōz statim vt peccat efnā dā
natōem demeret. eo qz ꝑ bonū efnū. s. z deū pec
cauit. vñ **M**gr̄ in. ij. di. clj. dicit̄. **P**ctm̄ mortale ē
qđ meret penā efnā. z pbat ꝑ dicitū **A**ugu. **J**ō sic
homicida q̄ occidit regē statim tradit̄ morte plectē
dꝝ ꝑtati. **S**ic eī ꝑposito. **M**iz ḡ est qz de differt
sentētiā dānatōis cū sciat talē nō ꝑuersuꝝ. **R**ñ
des ad b̄ fm̄ theologos qz ꝑlibz rōibz b̄ de facit
Et quibz sex breuē declarabimꝝ ꝑ edificatōe
Pria ratio dicit̄ amoris diuini ostensio
Sc̄da dicit̄ benignitatis miseratio
Tercia dicit̄ caritativa attractio
Quarta dicit̄ diuitiarꝝ ꝑria z natural̄ incliatio
Quita dicit̄ eq̄tatis z iusticie ꝑprobatio
Sexta dicit̄ fructꝝ iustoz acquisitio
Pria rō dicit̄ amoris diuini oñsio. vt. s. oñdat qz
de mlt̄ amat hoim salutē. adō qz volūtate añ
cedēte vult oēs etiā pctōzes saluari ꝑ pniāz. vñ
Eze. xviij. **N**olo mortē pctōris s̄z vt ꝑuertat z vt

nat dicit̄ dñs reuertim̄ z viuēte. **E**t. j. **Z**bi. ij. **Q**ui
vult oēs hoies saluos fieri z ad agnitōz vitatꝝ
venire. **D** ḡ amorose de q̄ntū dberemꝝ te reama
re ꝑ tali bonitate. o pctōz ꝑpēde qz in b̄ de nos
hoies ꝑlꝝ amauit qz angelos. qz illos statim vt
peccauerūt eternalz dānauit. s̄z te ecce q̄ntū annis
peccatē nōdū vsqz mō ꝑdidit. time ḡ z age pniāz
Sc̄da rō dicit̄ benignitatis miseratio. vt. s. miseris
cordia benignitatis diuie clarēcat i his q̄ ꝑuertū
tur ad pniāz. vñ **E**sa. xxx. **P**roꝑtea expectat vos
de vt misereat v̄ri. z **A**pl̄s **R**o. ij. **A**n iḡras qm̄
benignitas dei ad pniāz te adducit. an diuitias
bonitatis eiꝝ z paciētie z lōganimitatis contēnis.
Tercia rō dicit̄ caritativa attractio. nā vt **P**hs
ij. li. **A**theto. dicit̄. **B**enerosus ē animꝝ hūanꝝ n̄ vult
trahi nisi amore. z qz deo ꝑlꝝ placet ex amore ho
minē ꝑuertē ad pniāz q̄ timore. id vult amabis
lit̄ expectare pctōzē magis q̄ statim punire. nāz si
de statim pctōzes ꝑderet metu solo potē q̄ amo
re hoies peniterēt z a pctis abstinēt. z sic v̄a ca
ritas z v̄a pnia nō est. **M** **P**roide **L**eo pa
pa de ꝑ. di. j. c. **M**ultiplex. inq̄t **M**iscōdia dei lap
sibz hūanis subuēit vt nō solū ꝑ bap̄tismi gr̄az
s̄z etiā ꝑ pnie medicinā spes vite reparēt efnē di
uine inq̄t volūtatis ꝑfidis ordiat̄. i. ex charitate.
Dec̄larat̄ b̄ qz ꝑmo videmꝝ qz de nō solū ꝑie ex
pectat s̄z insup ex caritate infinita tota die super
ostū cordis stat̄ pulsando vt hō sibi apiat ꝑ
nitētā. **A**po. iij. **E**go sto ad ostiū z pulso si quis
aperuerit intra. zc. **S**ed qz multi sūt hoies q̄ ꝑ
multitudine pctōz suoz timerēt qz xps̄ dedigna
ret eos suscipē. idō talibz insup securitatē ꝑstat̄ di
cens hortat̄. **M**iere. iij. **T**u aia fornicata es cuz
amatoribz multz tñ reuētere ad me z ego suscipi
piate. **D** dulce v̄bū. o dulce ꝑmissio dñi tēlu res
uētere inq̄t post q̄ntacūqz offensaz multitudi
nē z suscipiā. **D**eniqz qz multi sūt duri ad ꝑuersi
onē ideo ex caritate cōmīat̄ penas. **L**u. xij. dicit̄
Ego dico vob nisi pniāz egerit̄ oēs ꝑibit̄. **U**t
aut̄ ꝑlꝝ alliat̄ amore ꝑmittit̄ regē celestia **M**at.
iij. **P**niāz agite appropin. regnū celoz. **I**nsu
ꝑ qz multi sūt tā male nature qz v̄ba eis nihil
ꝑsunt. idcirco ex caritate p̄na impēdit̄ v̄bera et
flagella. nā q̄re de nos tot pestilētis guerris z
flagellis affligit nisi vt ꝑuertamur z nō peamꝝ.
Un̄ dicit̄ **B**re. **M**ala q̄ nos hic ꝑmūt ad deū ire
ꝑpellūt. **E**cce ḡ ꝑz qz multiplex miscōdia nob̄ sub
uenit. ꝑp̄tea qz de pctōzes dānare differt vt taz
multiplici caritate attrahat pctōzes ne ꝑ ant.
Quarta ratio dicit̄ diuinitatis ꝑria z na
turalis inclinatio. **N**am **M**iero. de ꝑ. di. j. c. qz.
Diuinitatis inquit natura est clemēs z ꝑia ma
gisqz ad indulgētiā qz ad vindictā p̄na. **N**on
vult ḡ mortē pctōris sed vt conuertat̄ z viuat.
hec ille. **I**deo qz vt dicit̄ **L**hryf. sup **M**at̄. **D**e
opus misericordie cito facit. qz b̄ est sibi fm̄ ꝑpe
tatē naturalem deitatis. sed opus iusticie pumi
entis est deo alienum; vt scribitur **E**saie. xviij.

Dominica Septuagesime

ergo tarde hoc facit. Nā quicquid quod facit sine natura cito facit. quod autem contra naturam est tarde facit. **Dec** Libry Exempla gra. Quis prompta est ad blandum et cito facit hoc. sicut piscis ad natandum. quod hoc est naturale: sed tarde pedicat. Item graue cito fert deorsum descendendo. et leue sursum ascendendo. Sed tarde trahit graue sursum. quod hoc sibi est innaturale. illud autem naturale. Sic quod naturale. primum est deo misereri: ut dicit Gregorius. ergo prompte penitentem miseret statim. sed punire est iusticie opus non tam naturale. ideo hoc tarde facit. Quia ratio dicit equitatis et iusticie comprobatio. quod sic dei iusticia magis approbat: ita quod non possint mali seipos excusare di. Ideo non sumus peruersi quod non expectauit nos di iusticia sufficere tpe. Sed cum sic deo diuinus expectat approbat dei iusticia. quod habuerit tps conuersiois: sed noluerit. Et quod ut dicit Gregorius in moralibus. Quos deo diuini ut peruertant expectat: illos si non peruertent durius dānat. et sic patet. Sexta ratio dicit fructificatio. quod iustis et malorum superuincitium persecutio utilitas multiplex purgationis. sicut gratia ac glorie acquirunt. Immo et hoc solo etiam quod iusti inter malos bene vixerunt magnam laudem et gloriam consequuntur. Nam loth laudatur quod inter pessimos bene vixit. iij. Pet. ij. Et noe sicut Gen. vj. Proinde Augustinus super psalmum dicit sic. Non putatis fratres gratias viuere malos. et de eis nil boni agere deus in mundo. Omnis malus aut ideo vivit ut pervertatur aut ut bonus per eum exerceatur. Nec ille. et persequens meritis et gloria bono augetur. O homo peccator pēna di iudicia et pertere ad deum penitendo.

R Circa tertium de equitate iusticie in coburendo. sicut igne infernali malos sicut docet euangelium di. quod syzania. i. malos omnes alligari mandauit deus ad coburendum. Notandum breuiter quod Augustinus in enchiridionibus dicit. quod deus bonus nunquam in mundo permittit ret aliquid malum nisi ideo elicere finouerit aliquid bonum. et hoc est per regula generali. Unum si deus non potest de malis hominum peccatorum penitentiam elicere et misericordias propter quod permittit eos in ecclesia viuere: saltem elicit iusticie equitate eos acriter puniendo in inferno. Et hoc est valde bonum et pulchrum ad dei laudem et ad decorum vniuersi. sicut ostendit in exemplis pluribus Augustinus. Primum est exemplum quod ita decenter stat fur in pambulo sicut miles in equo. Sic in proposito. quod peccator est fur aie proprie. ideo suspendit iuste in pambulo infernali. Secundum quod ita pulchre et ad honorem regis stat latro in rota crurifragia. sicut fidelis seruus in aula regia. Sic in proposito. Tertium quod ita decet ad honorem regis malefactorum includere in carcere: sicut gemmas preciosas includere in ornatu coronae. sic etc. Quartum quod ita decet regem habere seruos stabularios stercore equorum in seccos. sicut et domesticos purpura aurca indutos. Quintum et sextum et euangelio: quoniam ita decenter mali traduntur igni coburendi sicut et palea comburuntur et syzania. bonos autem recodit in celo sicut triticum in arca domini decet. **L** Pro exemplo

nali legitur inter miracula quod quidam homo cum semper in vita tota luxuriose et male vixisset etc. ad horam mortis veniens vidit ante se diabolum astare. Qui ait. Quis es tu. Ille ait. Ego sum diabolus tuus dominus et dilectus. Nam mihi semper deseruisti. ideo iam solua tibi stipendium penam. Et ille miser hec audies timuit voluit atque oculos horribiliter huc vel illuc ne diabolum videret. sed diabolus videntes se illius aspectum obiciebat. Unum homo anxius cepit clamare di. Ego te diabo: cito ad misericordiam dei et tibi respondebo tibi. Diabolus ait. Et ego cito te ad iusticiam dei et stabo contra te. et sic anima illius egressa est. Reuelatque narrat quod anima illa in felix coram iudice cepit dicere. Domine plenius es misericordia per passionem tuam et misis tue merita rogo te miserere mei et libera me a demone isto. Ecce contra diabolus iusticiam dei allegans di. Tu dixisti. Cum acceperis tempus ego iusticias iudicabo. Iudica quod hunc esse meum ob culpam. Tu iudex ad animam ait. Quare non cogitasti in vita misericordiam inuocare per penitentiam veram. cur in peccatis perseverasti. Breuiter la obmucuit. et iudex sententiam tulit dicens. Do te diabolo cui seruisti. meam passionem et beneficia charitatis mee in vita non recognouisti ut conuertereris a peccatis. ergo non es digna per me liberari. et sic diabolus animam illam rapuit ad inferna. Rogemus gratia.

Dñica Septuagesime Sermo primus videlicet super euangelio per simplici populo.

Simile est regnum

celorum hominum patrifamilias que erunt primo mane adducere operarios in vineam suam. **M**atth. xx. **N** Sicut Augustinus de vita christiana. Nequaquam datur nobis quiete felicitatis eterne absque vite huius certamine et labore. ideo christus dominus in parabola huius euangelii proponit nobis exemplum quod homo quilibet debet operari in vinea domini tanquam fidelis operarius ut possit in seruo: hoc est in hora mortis operarius ut possit in seruo: hoc est in hora mortis mercedem eterne felicitatis acquirere. Et hoc est quod sacrum euangelium parabolice narrat dicens.

Textus.

In illo tempore dixit iesus discipulis suis parabola hanc. Simile est regnum celorum hominum patrifamilias que erunt primo mane adducere operarios in vineam suam. Conuentione autem facta cum operariis et denario diurno: misit eos in vineam suam. Et egressus circa horam tertiam vidit alios stantes in foro ociosos: et illis dixit. Ite et vos in vineam meam et quod iustum fuerit dabo vobis. Illi autem abierunt. Tertium autem erant circa sextam et nonam horam et fecit similiter. Circa undecimam vero erant et iuuenit alios stantes et dixit illis. Quid hic statis tota die ociosi. Respondit eis. Quia nemo nos conduxit. Dicit illis. Ite et vos in vineam meam. Cum sero autem factum esset dixit dominus vinee procuratori suo. Uoca operarios et redde illis mercedem. incipiens